

Základy tvorby interaktívnych aplikácií

Ing. Peter Drahoš, PhD.

LS 2012 - 2013

Obsah

- Zápočtová skúška, správne odpovede
- Moderné interaktívne Web aplikácie
  - SOAP a REST
  - AJAX
  - JSON
- jQuery

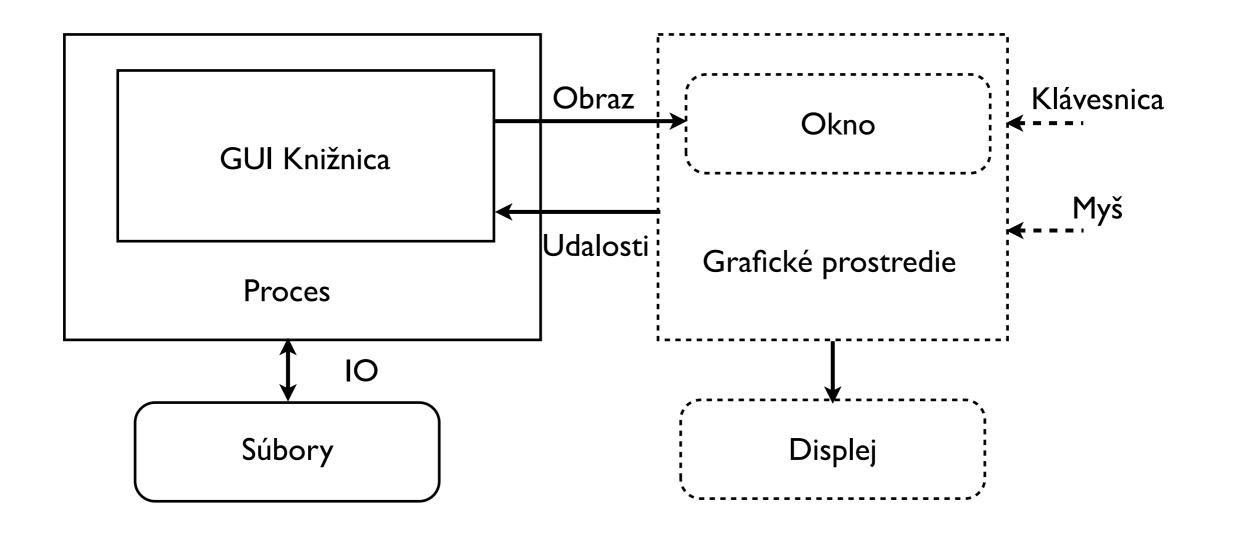
Zápočtová skúška

- 1. (2b) Nakreslite typickú štruktúru grafickej aplikácie s ohľadom na jej vstupy a výstupy.
- 2. (2b) Slovne opíšte čo je MVC a stručne vysvetlite jeho základné časti.
- 3. (2b) Vysvetlite čo je vzor *observer* a uveďte aspoň jedno jeho typické použitie v kontexte interaktívnych aplikácií.
- (2b) Napíšte jednoduchý program v HTML5+JavaScript ktorý po načítaní dokumentu vypíše do console všetky parametre objektu document.
- 5. (2b) Definujte v jaz. JavaScript objekt account s parametrom balance a metódou add ktorá zvýši balance o hodnotu danú jej parametrom. Objekt musí obsahovať konštruktor ktorý nastaví počiatočnú hodnotu parametra balance.

Základy tvorby interaktívnych aplikácií

1. (2b) Nakreslite typickú štruktúru grafickej aplikácie s ohľadom na jej vstupy a výstupy.

- 2. (2b) Slovne opíšte čo je MVC a stručne vysvetlite jeho základné časti.
- Architektonický návrhový vzor pre interaktívne aplikácie oddeľujúci dáta a logiku od ovládania a zobrazenia.
- Model Aplikačná logika, dáta a hlavné algoritmy aplikácie
- View Grafické či iné zobrazenie dát používateľovi
- Controller Spracovanie ovládania aplikácie, ovláda model a view

- 3. (2b) Vysvetlite čo je vzor *observer* a uveďte aspoň jedno jeho typické použitie v kontexte interaktívnych aplikácií.
- Vzor observer je návrhovým vzorom pre tvorbu softvéru ktorý definuje objekt observer ktorý je schopný reagovať na zmeny v objekte subject s využitím zoznamu pozorovateľov ktorým sú zasielané správy.
- Typické použitie je najme v kontexte GUI aplikácií kde sa vzor využíva na propagáciu správ a udalostí.

4. (2b) Napíšte jednoduchý program v HTML5+JavaScript ktorý po načítaní dokumentu vypíše do *console* všetky parametre objektu *document*.

HTML5 + JavaScript

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>
  <head>
    <title>HTML5+JavaScript</title>
    <meta charset="UTF-8">
    <script>
    window.onload = function() {
      for (var i in document) { console.log(document[i]) }
    </script>
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```


5. (2b) Definujte v jaz. JavaScript objekt *account* s parametrom *balance* a metódou *add* ktorá zvýši balance o hodnotu danú jej parametrom. Objekt musí obsahovať konštruktor ktorý nastaví počiatočnú hodnotu parametra balance.

```
JavaScript
function Account(balance) {
  this.balance = balance
  this.add = function(sum) {
    this.balance += sum
  }
}
```

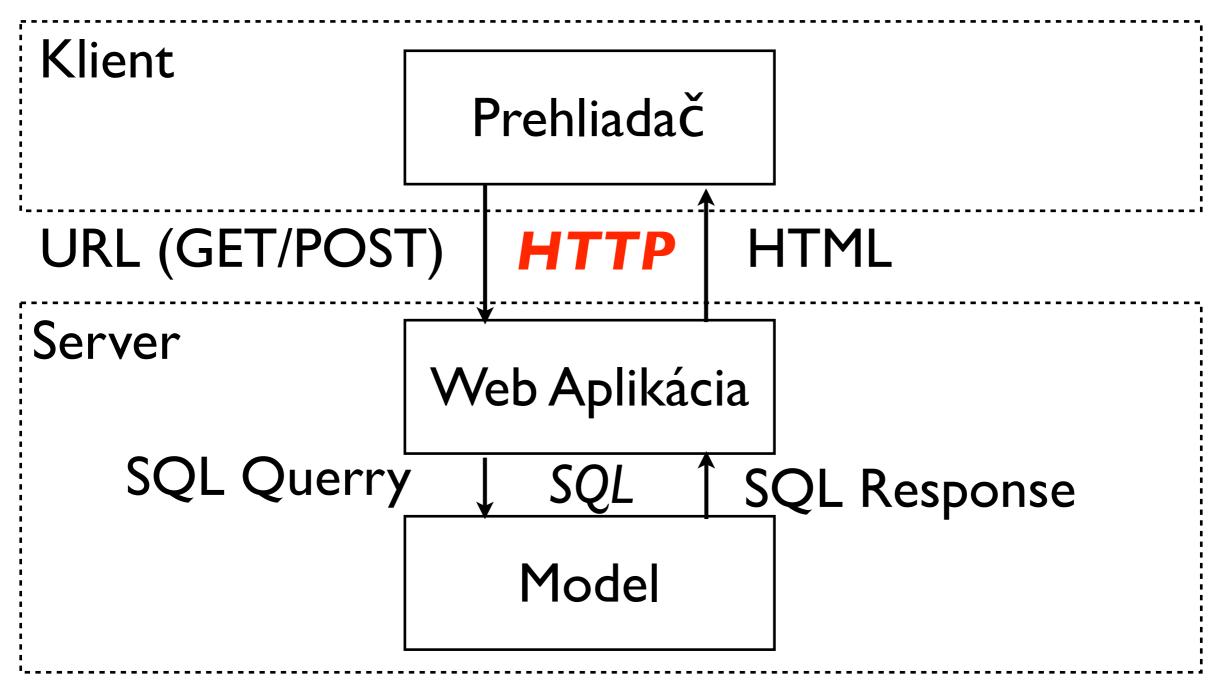
```
JavaScript
function Account(balance) {
   this.balance = balance
}
Account.prototype.add = function(sum) {
   this.balance += sum
}
```


- Minimalizácia odozvy pri práci s aplikáciou
  - Odstránenie nutnosti generovania stránky na strane servera po každej akcii
  - Zmenšenie množstva prenesených dát
- Vyššia zložitosť, klient už nie je len presenter ale je integrálnou súčasťou aplikácie
- Ide o klient server architektúru ktorá stavia na Web technológiách s

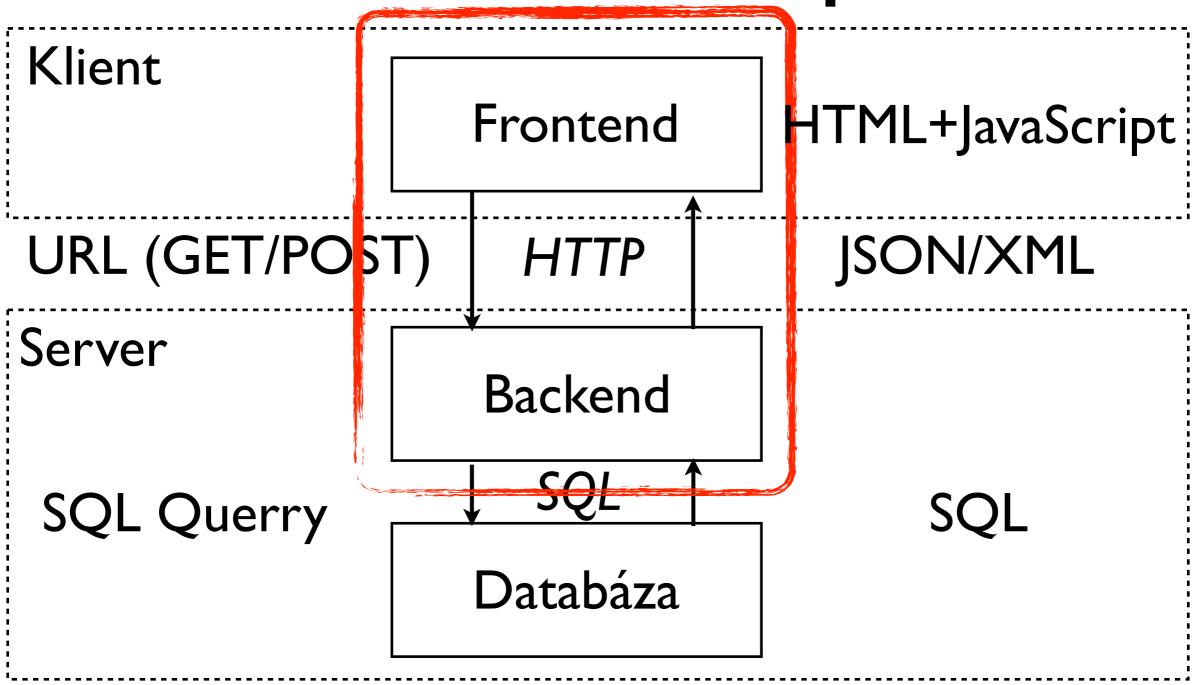

Klasické Web aplikácie

Základy tvorby interaktívnych aplikácií

- Frontend Časť aplikácie ktorá ma za úlohu poskytovať rozhranie pre používaťela.
  - Typicky spája funkcionalitu view a controller
- Backend Aplikačná časť ktorá obsahuje funkcionalitu očakávanú od časťi model
- Komunikácia je realizovaná zasielaním HTTP požiadaviek na rozhranie, API backend-u

- API Application Programming Interface
- V kontexte servera je to rozhranie za pomoci ktorého komunikuje frontend a backend
- Pre Web aplikácie sa často krát používa označenie WebAPI
- Prenos dát je zväčša realizovaný pomocou XML či JSON formátu

AJAX

- AJAX Asynchronous JavaScript and XML
- Umožnuje zaslať HTTP dopyt za pomoci JavaScriptu
- Odozva typicky neobsahuje žiadne HTML ale len dáta ktoré budú pomocou manipulácie DOM zobrazené
- Dáta prichádzajú asynchrónne po zaslaní dopytu a zvečsa obsahujú údaje vo formáte XML

XML a SOAP

- SOAP Simple Object Access Protocol
- Protocol na výmenu informácií v kontexte web aplikácií za pomoci XML
- Správa je vložená do HTTP protokolu
- XML Information set definuje obsah a štruktúru XML správy

XML a SOAP

```
HTTP + XML
POST /InStock HTTP/1.1
Host: <a href="https://www.example.org">www.example.org</a>
Content-Type: application/soap+xml; charset=utf-8
Content-Length: 299
SOAPAction: "<a href="http://www.w3.org/2003/05/soap-envelope">http://www.w3.org/2003/05/soap-envelope</a>"
<?xml version="1.0"?>
<soap:Envelope xmlns:soap="http://www.w3.org/2003/05/soap-envelope">
  <soap:Header>
  </soap:Header>
  <soap:Body>
     <m:GetStockPrice xmlns:m="http://www.example.org/stock">
       <m:StockName>IBM</m:StockName>
     </m:GetStockPrice>
  </soap:Body>
</soap:Envelope>
```


XML a SOAP

- Výhody
  - Možno komunikovať i cez iný protokol ako HTTP
  - Komunikácia je obojstranná a len v XML
- Nevýhody
  - XML je pomerne neefektívny formát a vyžaduje spracovanie na strane klienta i servera
  - Problém s prenosom binárnych dát

JSON a REST

- REST- Representative State Transfer
- Dominantný komunikačný model aplikácií v prostredí webu
- Využíva HTTP/1.1 na prenos stavu surovín(resource)
- Pod surovinou rozumieme čokoľvek čo môžeme adresovať a manipulovať v kontexte aplikácie

JSON a REST

- Rozhranie využíva dopyt a odozvu poztavenú na HTTP protokole
- Dopyt može byť typu GET, PUT, POST, DELETE
- GET Vyžiadanie stavu suroviny
- POST Nový záznam
- PUT Zmena záznamu
- DELETE Odstránenie záznamu

JSON a REST

Shell

curl -i https://api.github.com/users/drahosp/orgs

- Príklady
  - GitHub API
  - Twitter API

• ...

JSON

- Využíva syntax jaz. JavaScript bez možnosti definovania funkcií
- Jednoduchý a ľahko čitateľný formát ktorý nie je nutné spracúvať ako XML
- Podpora v prehliadačoch cez JSON.parse()

JSON

```
JSON
    "firstName": "John",
    "lastName": "Smith",
    "age": 25,
    "address": {
        "streetAddress": "21 2nd Street",
        "city": "New York",
        "state": "NY",
        "postalCode": 10021
    },
    "phoneNumbers": [
            "type": "home",
            "number": "212 555-1234"
        },
            "type": "fax",
            "number": "646 555-4567"
```


JSON a AJAX

JavaScript

```
var my_JSON_object = {};
var http_request = new XMLHttpRequest();
http_request.open("GET", url, true);
http_request.onreadystatechange = function () {
    var done = 4, ok = 200;
    if (http_request.readyState == done && http_request.status == ok) {
        my_JSON_object = JSON.parse(http_request.responseText);
    }
};
http_request.send(null);
```


Prestávka

jQuery

- jQuery je knižnica určená na rýchlu manipuláciu s DOM
- Radikálne redukuje čas vývoja web aplikácií
- Umožňuje tvorbu rôznych špeciálnych efektov a animácií
- Poskytuje funkcionalitu pre tvorbu AJAX dopytov a zjednodušuje ich spracovanie

jQuery

Typicky ukladáme knižnicu k vyvíjanej aplikácii

```
HTML + JavaScript
<html>
<head>
<script type="text/javascript" src="js/jquery-1.9.1.min.js"></script>
....
```

Môžeme použiť i odkaz na google projekt

```
HTML + JavaScript

<ntm1>
<head>
<script type="text/javascript" src="<a href="http://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/1/jquery.min.js"></script>
....
```


DOM manipulácia

```
HTML + JavaScript
$(document).ready(function(){
    $("#p1").text("Hello World");
});
```


Volanie Funkcionality

Volanie pomocou funkcie jQuery

```
jQuery
jQuery("#p1");
```

Volanie skrátenou formou

```
jQuery
$("#p1");
```


Selektor

Volanie nad jediným elementom

```
jQuery $("#p1");
```

Nastavenie viacerých elementov

Selektor

Hľadanie na základe parametra

```
jQuery

$("p[important=true]").text("This is an important paragraph.");
```

Hľadanie na základe tried

```
jQuery
$(function(){
    $(".c1").text("You have class c1");
});
class="c1">Hello World
class="c2">Hello Moon
```


Selektor

Pokročilé hľadanie

```
jQuery
```

```
$(function(){
  $("tr:even").css("background-color", "grey");
  $("tr:odd").css("background-color", "yellow");
});
John Doe
     19
  Jane Doe
     21
  John Doe
  Mary Doe
                                               Jane Doe
     22
  Mary Do
```


jQuery Objekty

- jQuery neposkytuje rovnaké rozhranie pre manipuláciu s DOM objektami, má vlastne
- Je však možné ľahko previesť akýkoľvek DOM objekt na jQuery objekt

```
$("#p1")
$(document.getElementById("p1"))
```


Udalosti

 L'ahko možno definovať spracovanie akcií nad viacerými elementami

```
jQuery
$("p").click(
    function() {
        alert($(this).text());
    }
);
Hello world!

Hello moon!
```


Reťazenie

 L'ahko možno definovať spracovanie akcií nad viacerými elementami

```
jQuery
$("button").click(function(){
   $("#p1").css("color","red").slideUp(2000).slideDown(2000);
});
cp id="p1">jQuery is fun!!<button>Click me</button>
```


jQuery a AJAX

 Pohodlné spracovanie zasielania a spracovania udalostí

```
jQuery

$("button").click(function(){
    $.get("test_json.php",function(data,status){
    var json = JSON.parse(data)
    console.log(json)
});

<button>get json</button>
```


Prehľad MVC knižníc

- Existuje veľké množstvo knižníc pre JavaScript ktoré výrazne zjednodušujú tvorbu komplexných aplikácií. vid. prehlad pre 2013
- Za spomenutie stojí najme knižnica <u>Cappuccino</u> ktorá modeluje tvorbu Web aplikácii v podobe známej z tvorby Desktop aplikácií pre Apple OSX